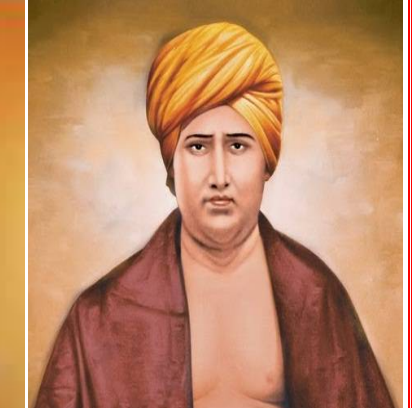
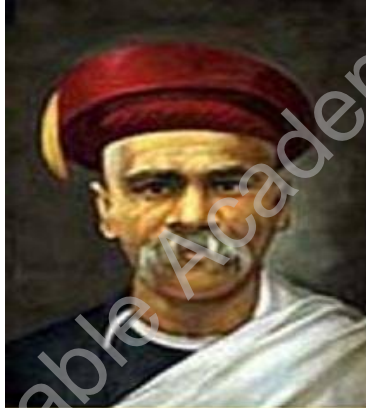
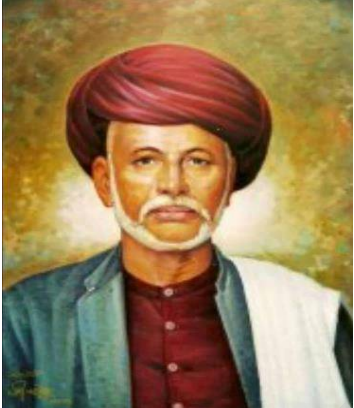

आधुनिक भारताचा इतिहास

धर्म सुधारणा चळवळी, समाज, सभा, सोसायटी, समाजसुधारक व आश्रम
यांची संक्षिप्त महत्वपूर्ण माहिती

मा. मनोहर पाटील
संस्थापक संचालक
(Reliable Academy)

धर्म सुधारणा चळवळी व समाज

क्र	वर्ष	नाव	समाज
१	1828	राजाराम मोहन रॉय	ब्राह्मो समाज
२	1865	देवेंद्रनाथ टागोर	आदी ब्राह्मो समाज
३	1865	केशवचंद्र सेन	भारतीय ब्राह्मो समाज
४	1867	आत्माराम पांडुरंग तर्खडकर	प्रार्थना समाज
५	1872	आनंदमोहन बोस	सार्वजनिक समाज
६	1873	महात्मा फुले	सत्यशोधक समाज
७	1875	स्वामी दयानंद सरस्वती	आर्य समाज
८	1880	केशवचंद्र सेन	नवविधान समाज
९	1889	पंडिता रमाबाई	आर्य महिला समाज
१०	1905	गोपाळ कृष्ण गोखले	भारत सेवक समाज
११	1911	शाहू महाराज	सत्यशोधक समाज कोल्हापूर
१२	1918	शाहू महाराज	आर्य समाज शाखा कोल्हापूर
१३	1923	विठ्ठल.रामजी.शिंदे	तरुण ब्राह्मो समाज
१४	1955	पंजाबराव देशमुख	भारत कृषक समाज

इतिहासातील महत्वपूर्ण सभा

क्र	वर्ष	नाव	सभा
१	1844	दादोबा पांडुरंग तर्खडकर	मानवधर्म सभा
२	1848	दादोबा पांडुरंग	ग्यानप्रसारक सभा
३	1849	दादोबा पांडुरंग ईश्वरचंद विद्यासागर	परमहंस सभा
४	1884	पीसुब्रमण्यम अय्यर / आनंद चार्ल्.	मद्रास महाजन सभा
५	1884	आगरकर, टिळक, चिपळूणकर	एजुकेशन सोसायटी
६	1893	न्या.रानडे	डेक्कन सभा
७	1915	मदन मोहन मलविय	हिंदू महासभा
८	1916	शाहू महाराज	डेक्कन रयत शिक्षण संस्था
९	1919	कर्मवीर भाऊराव पाटील	रयत शिक्षण संस्था डेक्कन
१०	1932	पंजाबराव देशमुख	श्री शिवाजी शिक्षण संस्था

समाजसुधारक व आश्रम

क्र	वर्ष	नाव	माहिती
१	1865	न्या रानडे	पुनार्वीवाह उत्तेजक मंडळी
२	1874	विष्णू शास्त्री पंडित	कुसाबाई शी पुनार्वीवाह केला
३	1893	महर्षी धोंडो केशव कर्वे	गोदुबाई शी पुनार्वीवाह केला
४	1889	पंडिता रमाबाई	शारदा सदन मुंबई
५	1899	महर्षी धोंडो केशव कर्वे	अनाथ बालिका आश्रम
६	1901	शाहू महाराज	विक्टोरीया मराठा बोर्डिंग
७	1910	हृदयनाथ कुंझर	सेवा समिती
८	1910	महर्षी धोंडो केशव कर्वे	निष्काम कर्ममठ
९	1918	शाहू महाराज	आंतर जातीय विवाहास मान्यता कायदा
१०	1921	विनोबा भावे	पवनार आश्रम
११	1923	अहिल्याश्रम (स्त्रियांसाठी)	वि.रा.शिंदे

सोसायटी

क्र	वर्ष	नाव	सोसायटी
१	1784	विलीयम जोन्स	बंगाल असियाटीक सोसायटी
२	1789	विलीयम जोन्स	असियाटीक सोसायटी
३	1822	जगन्नाथ शंकर सेठ	बॉम्बे नेटीव स्कूल बुक सोसायटी
४	1838	जगन्नाथ शंकर सेठ	ग्रँट मेडिकल कॉलेज
५	1852	भाऊ दाजी लाड	ग्रँट मेडिकल सोसायटी
६	1862	सर सय्यद अहमद खान	सायन्तफिक सोसायटी
७	1863	नवाब अब्दुल लतीफ	मोहमदम लिटररी सोसायटी
८	1864	सर सय्यद अहमद खान	ट्रँस्लेशन सोसायटी
९	1865	दादाभाई नवरोजी उमेशचंद्र बॅनर्जी	लंडन इंडियन सोसायटी
१०	1875	मॅडम ब्लावाट्सकयी कर्नल अल्कोट	थेओसोफिकॅल सोसायटी
११	1901	शाहू महाराज	मराठा एजुकेशन सोसायटी
१२	1905	श्यामजी कृष्ण वर्मा	इंडियन होमरूल सोसायटी
१३	1906	शाहू महाराज	किंग एडवर्ड मोहमदन् एजुकेशन सोसायटी
१४	1945	बाबासाहेब आंबेडकर	पीपल्स एजुकेशन सोसायटी

इतिहासातील महत्त्वपूर्ण वृत्तपत्रे

क्र.	वृत्तपत्राचे नाव	स्थापक
१	तत्त्वबोधिनी पत्रिका	रविंद्रनाथ टागोर
२	व्हाईस ऑफ इंडिया	दादाभाई नौरोजी
३	रास्तगोफतार	दादाभाई नौरोजी
४	न्यू इंडिया	बिपिनचंद्र पाल
५	न्यू इंडिया	अंनी बेझंट
६	यंग इंडिया	महात्मा गांधी
७	इंडियन ओपिनियन	महात्मा गांधी
८	इंडियन मिरर	डी. डी. सेन
९	द ईस्ट इंडियन	हेन्री डेरोझियो
१०	नॅशनल हेरॉल्ड	पंडित नेहरू
११	इंडिपेडन्स	पं. मोतीलाल नेहरू
१२	अल-हिलाल	मौलाना आझाद
१३	अल-बलाघ	मौलाना आझाद
१४	कॉमन विल	अंनी बेझंट
१५	भारतमाता	अजित सिंग
१६	हिंदू सी.	सुब्रण्यम अय्यर
१७	सर्चलाईट	डॉ. राजेंद्र प्रसाद
१८	सोप्रकाश	ईश्वरचंद्र विद्यासागर
१९	पंजाबी पीपल	लाला लजपतराय
२०	विहारी	वि. दा. सावरकर
२१	संवाद कौमुदी	राजा राममोहन राय
२२	बॉम्बे	क्रॉनिकल फिरोजशहा मेहता
२३	बंगाली	सुरेंद्रनाथ बॅनर्जी
२४	बॅंगाल हेरॉल्ड	राजा राममोहन राय
२५	हिन्दुस्थान रिव्ह्यू	एस. पी. सिन्हा
२६	अखबार-ए-आझम	हरिकृष्ण लाल

क्र.	वृत्तपत्राचे नाव	स्थापक
२७	कॉरेड	मोहम्मद अली
२८	हमदर्द	मोहम्मद अली
२९	गदर	लाला हरदयाल
३०	व्हॅनगार्ड	एम. एन. रॉय
३१	मिरात-उल्-अखबार	राजा राममोहन राय
३२	उद्बोधन	स्वामी विवेकानंद
३३	प्रबुद्ध	भारत रत्न डॉ. आंबेडकर
३४	रिव्होल्यूशनरी	सचिन्द्रनाथ सन्याल
३५	किर्ती	संतोषसिंह
३६	ब्रह्मबोधिनी	उमेशचंद्र दत्त
३७	सुलभ समाचार	केशवचंद्र सेन
३८	बांग्लारकथा	सुभाषचंद्र बोस
३९	इंडिया	सुब्रण्यम भारती
४०	दी इंडियन स्पेक्टॅटर	बेहरामजी मलबारी
४१	इंडियन	फिल्ड किशोरीचंद मित्र
४२	अबला बांधव	द्वारकानाथ गांगुली
४३	फ्री हिन्दुस्थान	तारकानाथ दास
४४	परिदर्शक	बिपिनचंद्र पाल
४५	जन्मभूमी	पट्टाभि सितारामय्या
४६	मुंबई समाचार	फरदुनजी मर्झबान
४७	तलवार	विरेंद्रनाथ चटोपाध्याय
४८	लीडर पं. मदन	मोहन मालवीय
४९	पखतून	खान अब्दुल गफारखान
५०	इंडियन मजलीस	अरविंद घोष
५१	प्रबुद्ध भारत	स्वामी विवेकानंद
५२	नवजीवन	महात्मा गांधी
५३	हरिजन	महात्मा गांधी

क्र.	वृत्तपत्राचे नाव	स्थापक
५५	इंडियन ओपीनियन	महात्मा गांधी
५६	मीरत-उल-अकबार	राजा राम मोहन रॉय
५७	समाचार चंडिका	राजा राम मोहन रॉय
५८	बंगाल हेरॉल्ड	राजा राम मोहन रॉय
५९	कैवारी	भास्कर जाधव
६०	भाषांतर	का. वि. राजवाडे
६१	मराठवाडा	सदाशिव विश्वनाथ पाठक

Reliable Academy 9222333999

The Name Of Quality

Knowledge Is Power

Reliable Academy®

ISO 9001:2008

www.reliableacademy.com

आधिक माहिती आणि साहित्या करिता Reliable Academy च्या
online E-library ला आजच भेट द्या
www.reliableacademy.com

Kalyan (Head Office)

- ◆ 5th Floor, C.J.Joshi Complex, Above Vodafone Store, Opp. Railway reservation counter, Kalyan (W)
- ◆ **Kalyan (Library)**
- ◆ 1st, 2nd Floor, Siddhivinyak Sankul, Near Karachi Pharmacy, Station Road, Kalyan (W)
- ◆ **Nashik**
- ◆ Suyojit Avdhoot Tower, Below Vikhe Patil Bank, Dongre Vastigruh, Old Gangapur Naka, Nashik
- ◆ **Parbhani**
- ◆ Sarswati Complex, Near State Bank of Hyderabad, Vasantrao Naik Marathwada University Area, Vasmat Road, Parbhani

0251 - 6534777 / 9222 - 333 - 999

Website : www.reliableacademy.com

Email : thereliableacademy@gmail.com

© वरील नोट्सचे संपादन व मुद्रण करतांना योग्य ती काळजी व खबरदारी घेतलेली आहे. अनावधानाने राहून गेलेल्या आणि अनावधानाने निर्माण होणाऱ्या चुकीबद्दल आम्ही दिलगिर आहोत. तसेच 'रिलायबल अॅकॅडमी'च्या नोट्सबाबत सर्व हक्क 'रिलायबल अॅकॅडमी'च्या अधिन असून यातील कोणत्याही भागाचे 'रिलायबल अॅकॅडमी'च्या लेखी परवानगीशिवाय कोणत्याही प्रकारे पुनर्मुद्रित किंवा पुनर्प्रकाशित करता येणार नाही तसेच याचा व्यावसायिक स्थरावर वापर करता येणार नाही. असे करतांना आढळल्यास कॉपीराईट कायद्यांतर्गत कारवाई करण्यात येईल.

Website : www.reliableacademy.com

E-mail : thereliableacademy@gmail.com

Kalyan – Nashik – Parbhani